

SAMEN NAAR EEN AARDGASVRIJE GEMEENTE IN 2050

Onze stip op de horizon: in 2050 worden alle huizen en gebouwen in de gemeente Harlingen aardgasvrij verwarmd. Deze gigantische opgave kunnen we als gemeente niet alleen uitvoeren. Dat doen we in kleine stappen en met elkaar: inwoners, gemeente, de woningcorporatie en de netbeheerder.

We stimuleren inwoners om zoveel mogelijk al zelf aan de slag te gaan met het energiezuinig maken van de woning. Staat u op het punt om te verbouwen of te verhuizen? Heeft u een nieuw huis gekocht? Dit zijn logische momenten om te denken aan isolatie, elektrisch koken of zonnepanelen.

Transitievisie Warmte

De afgelopen maanden hebben we de huidige situatie in kaart gebracht. Hoeveel aardgas gebruiken de wijken en buurten van de stad Harlingen en de dorpen Wijnaldum en Midlum eigenlijk? En wat is er nodig om dit terug te dringen? Daarnaast hebben we gewerkt aan een visie.

In deze visie laten we zien hoe we stapsgewijs toewerken naar een aardgasvrije gemeente. We beschrijven wat we samen moeten doen. Wat de gemeente doet. En wat u kunt doen. We zien wat technisch kan en wat dit betekent voor onze inwoners. Allereerst voor de periode tot 2030. Ontwikkelingen gaan snel. Deze houden we goed bij en we passen het plan elke vijf jaar aan. Zo blijft de visie actueel.

Wat vinden we belangrijk?

Bij het maken van de visie op de overgang naar een aardgasvrij Harlingen gaan we uit van een aantal punten.

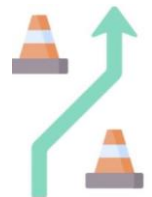
Duurzaamheid

We zetten in op CO₂-reductie. Dit doen we door eerst te focussen op het besparen van energie. De gemeente volgt de ontwikkelingen voor kansrijke technieken goed.

Realisme

We werken stap-voor-stap en we maken keuzes waar we later geen spijt van krijgen en passen deze toe op logische momenten. Zijn die er niet, dan maken we voorsnog geen prioritering.

Betaalbaarheid

We houden de overgang zo betaalbaar mogelijk. Daarom focussen we op technieken waarvan we weten dat ze werken. Iedereen moet mee kunnen doen.

Participatie

We doen het samen met inwoners en ondernemers. We informeren onze inwoners daarom regelmatig. Ook krijgen inwoners en ondernemers bij het opstellen en uitvoeren van de plannen een centrale rol.

Alternatieven voor aardgas

Je kunt op verschillende manieren woningen en gebouwen verwarmen zonder aardgas. Daarbij is het sowieso nodig de woning te isoleren. Hieronder staan de drie belangrijkste manieren om te verwarmen zonder aardgas:

All electric

Uw huis wordt volledig verwarmd met een elektrische warmtepomp. Dit kan een bodem-warmtepomp of lucht-warmtepomp zijn. De warmtepomp verwarmt op een relatief lage temperatuur. Goede isolatie is daarom nodig. Een hybride warmtepomp is een goede tussenoplossing. Uw huis wordt gedeeltelijk verwarmd met een elektrische warmtepomp. Als het buiten te koud wordt en de warmtepomp uw woning niet meer voldoende kan verwarmen, neemt een gasgestookte cv-ketel het over.

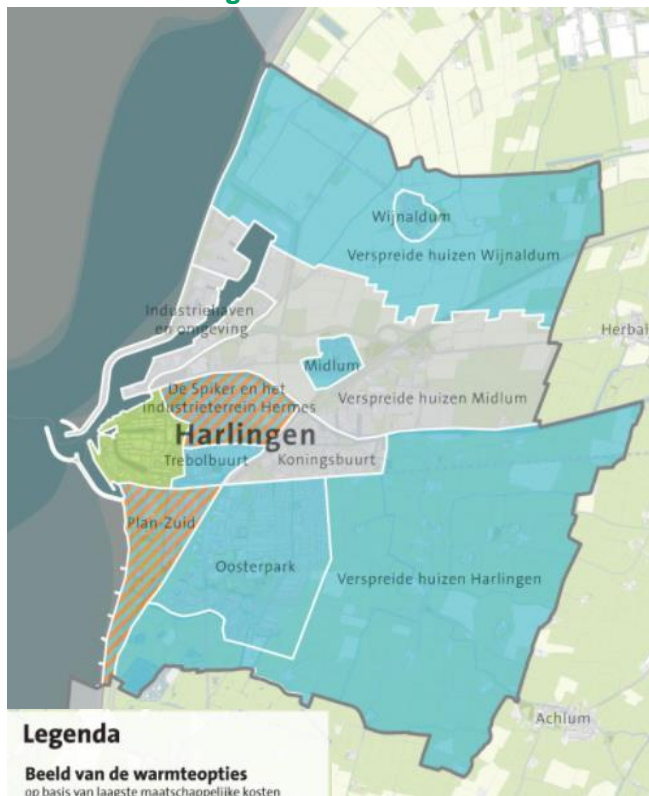
Hernieuwbaar gas

Hiernieuwbare gassen zijn groen gas en waterstof. Deze gassen maken gebruik van het bestaande gasnet. Groengas kan toegepast worden bij woningen die niet genoeg kunnen worden geïsoleerd. De beschikbaarheid van groengas is zeer beperkt waardoor dit slechts op kleine schaal kan worden toegepast. Waterstof is een gas dat pas na 2030 op grote schaal beschikbaar komt.

Warmtenet

Een warmtenet is alleen geschikt als meerdere woningen aangesloten worden. Uw huis wordt dan verwarmd met een centrale of gedeelde warmtebron buiten uw huis. Vanuit een warmtebron, die dichtbij in de wijk, maar ook op kilometers afstand van uw huis kan liggen, wordt warm water via een waterleiding naar uw huis gebracht.

Hoe zouden de woningen verwarmd kunnen worden in Harlingen?

Op de kaart staan de warmte-oplossingen voor de gemeente Harlingen.

In veruit de meeste wijken is een individuele oplossing het meest kansrijk. Vaak is het afhankelijk van de ouderdom en de staat van

het gebouw of dat dan een all electric warmtepomp of een hybride warmtepomp met (hernieuwbaar) gas is.

Voor de oude binnenstad van Harlingen weten we vrij zeker dat daar een individuele oplossing met hybride warmtepompen de meest kansrijke oplossing is.

Voor De Spiker en Plan Zuid lijkt een combinatie van collectieve en individuele oplossingen het meest kansrijk te zijn. Het eindbeeld is dan gemengd: sommige gebouwen zijn aangesloten op een warmtenet en andere gebouwen hebben een individuele oplossing.

Nog geen definitieve keuzes

Voor 2030 gaat de gemeente nog geen wijken, buurten of dorpen aardgasvrij maken. Dat vinden we nog te vroeg. We gebruiken bovenstaande kaart als startpunt om de opties verder te onderzoeken.

Van visie naar een duurzaam verwarmde gemeente

De gemeente heeft de ambitie om in 2050 een aardgasvrije gemeente te zijn en om 95% CO₂-besparing te realiseren ten opzichte van 1990. Dit willen we bereiken door drie sporen te volgen.

Spoor 1: iedereen isoleren!

In de hele gemeente zetten we in op het terugdringen van de behoefte aan warmte. Met name door ramen, muren, plafonds en vloeren te isoleren. Door te isoleren, wordt energie bespaard en worden deze woningen en gebouwen voorbereid op nieuwe duurzame warmteoplossingen.

Spoor 2: faciliteren van (maatschappelijke) initiatieven

Uiteindelijk is het de bedoeling dat ieder gebouw in de gemeente in de periode tussen nu en 2050 aardgasvrij wordt. Dat doen we stap voor stap. We zetten in op een geleidelijke transitie.

Vooraf waar een collectieve oplossing mogelijk kansrijk is, voeren we verdiepend onderzoek uit. Zo maken we de Warmteoplossingen steeds concreter.

Spoor 3: denk vooruit, een geleidelijke warmtetransitie

In de komende 29 jaar moeten we de omslag maken van aardgas naar andere manieren van verwarmen. Om dat goed te laten verlopen moeten we vooruitdenken. De gemeente onderzoekt daarom belangrijke onderwerpen zoals de kans dat het gasnetwerk beschikbaar blijft. Ook zorgen we ervoor dat we iedere vijf jaar de visie bijstellen met de nieuwste kennis en informatie.

Opstellen uitvoeringsplan

In 2022 gaan we aan de slag met een uitvoeringsplan waarin we aangeven hoe we de concrete eerste stappen gaan zetten.

Samen met inwoners en belangrijke belanghebbenden zoals netbeheerder Liander, de woningcorporaties en andere relevante partijen wordt in de toekomst nagedacht hoe woningen van het aardgas worden afgekoppeld.

Meer informatie of nog vragen?

Kijk op www.harlingen.nl/aardgasvrij-Harlingen of stuur een e-mail naar info@harlingen.nl, neem telefonisch contact op met het Klant Contact Centrum via telefoonnummer 14 0517.